

DÜŠEVNI LIST

Šimon Milač, profesor
Drž. žensko učiteljske

Maribor

Mesečne verske novine.

Vu iméni prékmurske evang. sinjorije reditel
i vödávník: FLISÄR JÄNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsívo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Jezuš pride.

(Pisao; HÄRI LIPÖT ev. dühovnik.)

Znöva so k nam prišli adventa tihi, læpi dnévi. Blájženoga vüpanja vrëmen je tö. Trüdna düša zdühávajočim želënjom gléda na të dnéve, ár po telikájšem zemelskom vkanënji vu të dnévaj vídi razmënje i cil žitka, të dnévi prineséjo nazáj trüdnomi vandrari mir, šteroga je med staranjom ednoga dúgoga leta zöpston iskao. Preminočega leta vsäki dén z našega srca vüpanja dolipotere eden-eden falájček i v grob odide žnjim; advent pa vse tö nazájprinesé i znöva okinča lüdstva sirotinško düšo.

Či glëdamo naše vsäktenëšnje živlënje, té tüdi tö na pamet vzememo, da je etoga leta advent preveč žalosten, tužen, jáko siromaški. Vërstvenoga žitka težkóče nas vse bole težijo. Jezero-jezër lüdi pita: ka bo z nás, ka bomo jeli i z kém se bomo obláčili v etoj zimí? Dnes je že velika skrb za človeka samoga živlënja goridržanje, dnesdën plemenitëša skrbnost nemre pridti do cila. Vsäki človek z žalostnim obrázom pita: ka se má znami zgoditi?

Zglednimo se vsi na našega Odküpitela. Ár pröti tomi žalostnoma, tužnoma svëti se sam Jezuš približáva. On je tüdi dnes tisti i táksi, kakši je bio v začëtki. On je tá smilena Lübézen, On je mentüvanje prinášajóča Milošča. Približavanje njegovoga odküpitelstva, njegove lübéznosti je tem

veselëše, kem žalostnëši je žitek národov. Lüdstvo, národje, človek či znöva blájženi i zadovvlen ščëš biti, tak ostaviti moreš zemelskoga Mamona i nazáj se moreš povrnöti k svojim Zveličiteli, edino Njega moreš moliti i poštvüvati. Istina, da blájženo, srečno srcé dostakrát nešče priznati, da je njemi potreben Jezuš, ali té nesrečen pa edino v Njem vídi svojega branítela i pötikazáča. Ali pitanje je, što je blájženi i što je në blájženi? Človek ne zavüpa se, ka si blájženi, gda se sreče sunčni žárki špilajo z tebom i neobčüti se za neblájženoga i za nesrečnoga, gda šorša oster bič póka i šümi obri tébe. Ne boj robsluga zemelskoga poželënja, nego se z vüpanjom obrni k Jezusi, kí vekivečno miloščo ponüja tebi. V toj sunčnoj toplóči se razstopi tvoje trpljenje, tvoja žalost, cágllost, negvüšnost, ceknenje.

V etom adventskom vrëmeni Njegove milošče dén z toplov svetlostjov obsija tvoje občütenje i té bodeš čisto vido svoj zemelski stán i ogvüšaš se od toga, da si ti dëte velike milošče toga dobrega nebeskoga Očo, ki samo edno ščé z tebom, tébé odpelati pröti vekičnoma zveličanji, či je potrešno, tüdi prek po trplënja i bolečine morji. Z tëm kinčom v srci že ne bodeš več delio lüdi poleg blájženosti i neblájženosti, nego bodeš samo ednoga človeka vido: Grehšnoga človeka, kí je potreben bože milošče. Zdaj razpádne tvoje znotrešnje živlënje, štero je z etoga svëta materiála gorizazidano z svojim vüpa-

njom i želênjom, zdaj samo edno želêš: tao dobiti z Kristušove milošče. I On pride. On k tebi prihája i z teбом želê guchati, preveč dosta ti ščé povedati. Či ete svêť z čalárnimi rečámi tó právi tebi, ka si ti blájzeni, On te opomina na neblájzenost, štera za teбом hodi, či te v britkom joči náide On bode z teбом jôkao, skôz tvoji skúz se bô na tébe smejao i na svoje krilo te obime. Njegova trôštajôča rêč ti tó právi: ti si Moj. Zarazmi moje dête, nê si ti lást etoga svêťta, nego ti si Moj. Ne poslušaj na krive proroke, ne hodi po greha potáj, nego hodi i nasledúj Mené.

Či bodeš Mené nasledúvao, tak ti jaz žé na zemli vse tisto správim, štero je mogôče tebi blájzenstvo dati. V adventskoga Kralá tê rečáj spoznaš vrêdnost svojega živlênja. Primeš njegovo rokô. On pa naveke z teбом ostáne i tak občútiš vsigdár bole Njegove lúbéznosti toplôčo. Zdaj greh, vsebičnost, gizdost povržejo tvoje znotrêšnje živlênje. Od greha, vsebičnosti, gizdosti dolizvêzane dobre občútnosti se gorioslobodijo i v sloboščino, med lúdstvo želejo idti. Kak včélice, tak létijo vô z tvoje dûše i iščejo žalostna človeča srca, kama trôšta mêd prineséjo i med blájzenim veseljom si počinéjo. I či se odnut nazájpo-vrnéjo v tvoje srce, oh kelko kinča, kelko

nebeskoga veseljá, kelko nebeskoga blájzenstva dolidenejo v tvojo prenovljeno dûšo. Od lúdstva prihájajôča lúbézen, hvála v nebésa zdignejo tvojo dûšo, naj vidiš, ka je pripravila za tebe nebeskoga Očo milošča i dobrôta.

Človek pripravljaj se, bojudi gotov, ár On ki tebé na tó pôť ščé pelati, pred tvojimi dverami stoji i trúple.

*„Krstšenic! verni, veselmo se!
Dlêmo Bôga, ki nás tak lúbi vse,
Da Jezuša, dlke lúbéznika,
Pošle na svêť, kak sredbenika.*

*Te velki zavezek je správljeni,
Zákon mtra goripostávljeni:
Jezuš grúnta nástavo krstšanstva
Postávljeno na rúš bolvanstva“.*

Premišlávania.

(Pisao: ŠOŠTARÉC FRANC ev. dühovnik v Subotici.)

V zimi, gda so dnévi tak trnok krátki i megleni, človek je skoron prisiljeni, naj premišlávava od svojga pozvánja. Dostakrát je i vu našoj dûši tak, da bi nôč i megla bila. Komaj čakamo, gda pride že sprotolétje i radost za nás. Človek vsigdár kaj bôgšega čaka, záto ka je žitek teški. I vu teškoči žitka vsaki človek je na svojga bližnjega lúbéznost, pomoč prisiljen.

Blagoslávajte one, ki vás pregánjajo!

(Božčna pripovêszť.)

Na spôdnym konci vési stojéče, inda tak poštvúvane i daleč poznane Berdénove kúrie, kama se je vsáki pomôč potrebúvajôči pôtník, kôdiš, vandrar, túhinec z-trôštom, vûpaznostjôv obrno notri i otávljeni, z mirovnim občútenym prišao nazá vô, vezdášnji lastník, mlájši Berdén Mihály, ki je stojega, vu velikom poštenyê i v daleka krajinaj poznanoga pobožnoga oče vse dobre náklanosti ôrokúvao i po dobrom dûhi i stopáji njegoví hoditi šetúvao, je ešče mládi človek bio i dônok što koli je vido i pregledávao nyegov, od težki misli z-brázdami napunjeni obráz, seriti se záčajôče nyegove vlasé, globoko si premišlavajôče držanye, ga je že obrí pêtideseti cenio. Nyegov pogléd tak da bi ômutno semfá hodo, tak da bi zgúbleno blájzenstvo

ziskavao; či je svoje vu tak lèpom rédi držáno vérstvo: máhro, ograd, nyiva glédao, je zadovolnosti pri nyem nê naišao, — či je v Božo hižo šô, gde je telko dûš balžam naišlo na srdcá svojega boleznosti — on se je nê otavo, vu dûši pobit je prišao vô žnyé, — pomiriti se je nê mogao, vsepovséd se je za túhinca občúto. Na nyegove rane sze je nê naišao otávlanjôči balžam.

Oh kak vse nači je bilô tó pred ništernimi létmi. Nê je bio on vsigdár tak ômutno morgotnoga držánja, nateliko pobiti, neresclivi i globoko misléči. Pred ništernimi létmi je od nyega v-céloj krajini blájzenêši, srečnêši človek nenáideni. Veseljá puna je bila kuria nyegova, lúbéznost, zadovolnost je ládala vu hiži nyegovej, z-krotke, dobroga srdcá túvárišice nyegove obráza se je svétla i liki toplo sunce sijala sveklost lúbéznosti, z-sterov je tá dobra dûša segrévala

Gda je Jehro k-Mozeši prišao, Mozeš se je to-žo, kelko je bilo vse féle nevole i kak ga Gos-podin Bog oslobodio. Gda je naš drági Jezuš vu Gečemane püngradi bio, vzeo je tá sebov vučeniike, naj verostüjajo žnjim vrét. Lejko prá-vimo, ka tomi Velkomi, zmožnomi Odküpiteli, našemi Jezuši je dobro spadnolo, či je vu svoji mokaj i nevolaj okolik sébe vido svoje vörne vučeniike. Kelko ešče bole želê naša düša vu nevolaj milostivno, dobro srcé našega bližnjega. Mislim, ka gda roditel vmerjé. záto je tak nezgrütatana žalost decé, ár spoznajo, ka nišče ne-de meo za njê telko istinske lübéznosti, dobro-ga srcá, kak mati pokojna, ali oča, ki je na vö-ke zápro svoje oči. Gda žalostni lüdjé hodijo po brütivi, gda britke skuze káplejo pri ednom grobi, té se mi vidi, ka je ta žalostna düša kak živa boleznost. Rada bi se potožila, ali nega nikoga, što bi jo zarazmo, što bi jo rad poslüh-no. Dostakrát gda po brütivi idem i vidim krič-plač, tisto je kak edna grozna tožba proti živim lüdem. Tak da bi skuze pravle pri grobi: Nišče nema milošče za moje boleznost srcé, nišče me ne potrošta med timi živimi! Záto sam prišla ese na grob, jas, naj vövolejem pred mrtvimi vse, ka me žalosti i péčé. Tak da bi nam grob i brütiv ščeo lekcijo dati, naj več lübéznosti i milošče mámo za naše bližnje, a najmre za žalostne.

Ta najvékša nevolá i nesreča se tá pre-nosi, či nas lübéznost i milošča okolik vzeme.

Ali te najvékši bogátec nemre živeti brezi lübéz-nosti, ár lübéznost vsakomi trbê. Kelko lüdi bi nezájodobilo volo za žitek i za blájženstvo, či bi se najšla edna práva lübézen, štera bi právla:

Zgübila si tvoje dête, tvoje veseljé i vü-panje, zdá mi vsi ščemo tvojoj tužnoj düši vse dati, naj pozábiš tvoj veliki zgübiček i vu Bógi naj nájdeš nôvi žitek.

Žmetno je nej vpamet zéti nezgovorne bo-leznosti, gda štoj na lici, na čeli i na ožáj nosi gori spisano: Či bi zdá živela moja mati, kak bi se ona jokala za mène; ali či bi moj mili pár vu žitki bio, ne bi trbelo meni tak velkoga bremena nositi. Ali či ostávlena starica právi z globokim poglédom: Ah! Či bi moje dête ži-velo, ne bi bila jas, kak zaletena ftica. Dosta-krát nam more na pamet priti, gda na jezero i jezero grobov mislimo, kelko lüdi je pred caj-tom šlo v grob, ár je nej dobilo lübéznosti, ár ne bilo nikoga, što bi raztálo z srcáz nami na-šo žalost i moko. Dosta lüdi ne spozna, dokeč je edna ali drüga mila düša med nami, ka je lübézen. Ali gda nega več materé, brata, sestre ali deteta, té vpamet zemejo, kak je nezgovorno velka i čista bila lübéznost toga pokojnoga. Dostakrát goriprido sledkar lüdjé, ka je ete po-kojni dosta bogši, poštenejši bio, nego so si mislili. Ali kelkokrát pa nigdár nišče nevê, kak-ša globoka je bila edne matere, ednoga tívári-ša lübézen. Nišče nemre tisto vöповедati, ka srce vsebi nosi, najmre či je puno lübéznosti.

nyega i nyemi radosti pune dnéve správlati hi-tila. Či ga je túga doségnola, nyena róka je razegnála z gláve nyegove kmično oblačino, — vu radosti je ona bila blájženi fálnik, žnyim sze radüvajóča. Nyidva blájženstvo je te Vsamogóči v-hišťva mládi létaj z síneka rodjénym koronü-vaó. Zdá je postála tá indašnya kuria z bláj-ženstvom napunyeno stálišče.

Te mládi tíváriš, či je trüden prišao do-mó z-vérstvenoga posla svojega, je svojega má-loga síneka varivaokinya grátao. Nê je biló tak sílnoga dela, póleg šteroga bi on na ništerno megnenye sezebi nebi vzeó vréména i aldüvaó málomi lübezniki svojemi.

Sínek je rásao, osnávlao sze je. Lübléni roditelje so ga z velkov skrbnostjöv gájili, i tú-di se je vidila prinyem roditelov velika skrb. Gori je jemao nê samo vu têla visikosti, nego i vu ti dühovni túdi. Lüdi pošťvajóči, razmeti

pojvárec je postao žnyega. Po večeráj, kak je gori hényao i obtrüdo vu svojoj detečoj zméni, si je pri materé nogáj dolí szeo na zemló i z-poníznim dühom je poslühšao one lépe, návüč-ne, pripovésti, fabule. Štere nyemi je mati pri-povidávala, i štere deteta nedüžna düša tak ži-jajóč rada poslühša ino sze formáliva na vsze dobro i vugodno.

* * *

Ali tá blájžena kuria se je nê včakala ono-ga lépoga, želnoga tróšta zadobiti, šteromi je tak skrbno fundament pripravlala.

Familie blájženstvo se je na žalost premé-nilo. Grozen góst je stópo v-nyé mirovno hízo.

Ta vsa dobra namenývanya zničéča smrt se je naklonila notri i prék stópila nyé miroven prag, sebi porob iskajóča. Z Berdén Mihályta fa-milie je to dobro tívárišico, to milo mater sebi na porob vnesla i blájženstva vezálje tak nedo-

Na Božič so angelje glásili veselje svejti; Jezus se zato naródo, naj de národ blájzeni, naj bude veselje med lúdstvom. Zato je včlo lúbéznost, i z lúbéznosti je dao svoj žitek za nás hamične, gréhšne lúdi. Kristuš, te světi, i Boži sin je vsakoga lúbo, vsakomi odpústo, ešče je na križi molo za svoje nepriátele, i tomi grešnomi latoru je pravo: ešče dnes budeš z menom vu paradížomi. A zakaj pa mi gréhšnicke nebi lúbili edendrugoga i zakaj mi ne bi odpústili falinge našemi bližnjemi? Gda se Kristuš naródo, nindri je ne bilo za njega mesta, samo vu ednoj prostoj štali. I dnesdén nega mesta za njegov návuk i za njegovo lúbézen vu človečem senci. Pústi Kristuša vu tvoje senci, on naj bude Vért, ravnatel pri tvojem hrámi, i vu vsakom tvojem deli. Kristuš naj gráta král po celom světi vsakšoj hiži, vési, vsakšem váraši i družtvi, té se naednók pobógša stáva světa. Nede več krize, nevôle; nede več tak grozne napetosti, kak je dnes. Ne čakaj na drúge! Ti idi naprej z dobrov példov! Gda štoj ktebi pride, naj ga že na prági pozdrávlajo nevidlive korine i róžice. Gda pride v tvojo hižo, naj ga sréti, stejne, pohištvo z nevidlivov, ali toplov lúbéznostjov gorivzemejo. Tvoje oči ga naj blagoslávlajo, tvoja rěč nyemi naj srečo prinesé

Pred Bógom nega máloga, nej velkoga. Vsi smo pred nyim siromácke, gréhšnicke. Brúti, grob, smrt kak eden grozen, velki predgar,

védno, nečákanno i nesmileno raztrgala. Brez materé je ostano sirotiček pojbérec, v-dovinstvo je postávljeni goréč lúbezniivi túváriš Berdén Mihály gazda.

Sirotič pojbič! Nerazimi, kak veliki kinč zapré v-sébe prednyim stojéča mrtveča škrinya. Li večér je občúto nyega zmenkanye, gda so se več nê odprle materé tak sladko pripovedávajóče drevéne vústa, nê so ga opomínale z-milim glásom: Sinek moj, Boga moli!

Ali nê je bio predugo brezi materé. Ocsa se je paščo znôva oženiti, vém je žensko trbelo k-hiži. Brezi materé dête, liki pústno ščetálje zrasté gori. Prebrána lěpa, gospodskoga rěda (zvišene familie) dáma se je priselila v-kúrijo, štera je k-précimbi, k-méhkomi žítki bila privadjena, nê dela, nego razveseljávanye je lúbila i ziskávala prevedno. Gdate se je i z-sirotičekom túdi lódila, ali hitro se ga je navollila. Včá-

— šteroga vsaki more čúti, šteroga se nemreš ognoti, aii vujti, — pozáva i tebé, ka vse tá preide, samo lúbéznost ostáne, ár je Gospodin Bóg lúbéznost.

Zato si správlaj spómenek lúbéznosti med lúdstvom, dokeč ti Bóg žitek darúje!

To betlehemsko dête.

Prvle, kak bi li edno rěč pravlo, že je molijo. Na njem jeste níkaj z díke nebeske. Angelje nazveščávajo, pastérje opázijo, ti módrí molijo, Šimeon blagoslávla tó díko, štera je tēto naše vzéia na sébe, gda je na ete svēt prišla. Njegovi zemelski roditelje nerazmeto stojijo pred tēm detetom. Mi že leži gorispoznamo po 19 stotínaj díko etoga deteta, vém ti pretečeni stotín ves svetlost na tó dētece vu betlehemski jaslaj sija. Na deněšnjem božiči je že 19 stotín prišlo molit tó dēte; vsáka stotína tam držl vu rōki svojoj te nájlepši dár svojega časa, na šteri dár je li samo to betlehemsko dēte vředno. Glédaj, kak prináša ta prva stotína srdcé grčki i rimski robslugov; vu rōki drúge stotine je rdéča krv mantrníkov; vu třetjoj se rimskoga časara koróna blišči. Porédoma prihájajo stotine, edna módrost filozofov, drúga dñh germánskoga národa, třetja srdcé anglo-sáske národnosti prinesé za dár. Eden za ovov prihájajo stotine. Ta edna velike cerkvi, dome, proti nébi terejóče molitvi,

si-včási ga je kúšnola, ali té kúš je bogme mrzel, brezi vse materne toplóče bio. Na spítávanye nyemi je nê rada odgovářjala, ešče se je nê samo ednók za toga volo krégala žnyim, šálila ga je, tak da se je siromaček dostakrát britko jōkao. Sledi gda je že i ona mēla deco, ga je pa nesmileno odúrjavála i mrzila na nyega. Nê ga je mogla trpeti, vsigdár se je žnyim krégala i pred očom ga ogrizávala. Z rečjov hřida mačija je bila, kakši žalostno nájveč jeste. Siromaček pojbérec se je pomali odtúho od oči-ne hiže, gde je ni zagovora, ni toplóče nê vřivao, samo pregányanye i zametávanye dōbo v-tál. Cēle dni je po nyivaj hodo, rōže pobérao na materin grob; ribičivao po potokáj i trávníkov muždžinaj. V-letu je za žnyeci po strnyišči, i za delavcami hodo siromaček, gde so ga dobri lúdjé milúvali, i nyegovo ostávlenost kak tak razvéřdili i do cajta nyemi pozábiti dáli siro-tinstvo.

drůga ti nájvėkši pesnikov dűhovna dela, pálik drůga obajajůče málbe nebeske licojne skladė k-njegovim nogam. Vse je njegovo, vse za njega jeste, vsega je samėrno On vrėden, ka je srdcė, pamet, dűh, vola, pašćlivost, vitėznost li doprinesla. Prihája reformácija i prinesė vu růki svojoj te nájdragši kinč, to skrito Biblijo. Prihájajo kralovje pesmi — mužike i njemi darűjejo te nájveličastněše harmonije glásov, prihájajo misijonarje i prinesėjo njemi srdcė poganskoga lűdstva.

Stotin králevski dár je tůdi li srmaško nazájplaćilo tistoga dára, šteroga je zemla dobila, gda je Kristuš na svėt prišao. Bůg naš je tisti, kí je Njega nam darűvao, naj ete svėt náćiši bode i vu njem ćlovek naj ćlovek bode.

Samo vu růki XX. stotine nega ešće nika. Ći nė Kaina bratomorski bůt. Toga naj nesė za božićni dár? Ah ka bode, ka bi lahko bio náj-dostojněši dár XX. stotine? Dosėgjenja tehnikė? Odstránjenje bojne? Splošna razorožitev? Rešėnje razrėdni bojov? Položitev pėneza pod Bože ládanje?

Tů bode XX. stotine nájvėkši božićni svėtek, na šterom za dár domů prinesė Europa, ete rasipni sin, povrnjeno, pokůroćinėće srdcė svoje.

Bratje! Li tů je pitanje, gda dáš přek njemi srdcė tvoje? Dnes?! Ali nigdár?!

Ali minůlo je leto, ešće i jesėn se je v-povėhnyeno drevja listje povila. Naklonilo se je mrzlo vrėmen; „vėsi sirotić“ kak so ga že návádnno zvali, se je z-půl k-ocsinoj hiži bio prisiljeni povrnůti. Neprijėten gůst je bio, nišće je nė márao za nyega; macsija je ešće i toga dobrog oć srdcė odvrnola od nyega. Za nebůgajůćega, dela se ogibajůćega, esi i tá klantivajůćega, hűdoga pojbára ga je postavila pred oćom, šteri je nė vrėden milošće, nihátí ga trbė naj dela ka šćė, tak nigdár nika nede žnyega. Nebůže pojbárec je vido, obćűto je, ka je on ete bogme neprijėten, nė je vűpao, bojao sze je na svoje brate zglėdnuti, šteri so v-dobróti plavali. V-mrzli zimski noćáj se je v-kűnyi stiskávao.

Približávali so se božićni svėtki, vesėli svėtki mladėzni i starcov, siromákov i bogát-cov. Siromaćeka Jožka je tůdi edno vesėlo obćűtėnye napunilo vu srdci, mogůće on trůšt, ka tė

Na stáro leto večėr.

Lejta nam bistro tećėjo!
Kak vsze drůgo tů na zemli!
Radost, vesėlje minėjo,
Žitek je megnyete eti;
Li ti si vekivećen oh, Bůg!
Ostáneš vsigdár vu edno důb.

Leto nam je pá preteklo!
Ka je bilů vu njem dobra,
Je žnjim totá preminůlo!
Ali ostála je rana!
Pomůć li od tėbe ćákamo,
Li na tėbe se naslánjamo!

Pred teov stojim trepetajůć
Vu leta slejdnjem večėri,
Kakda bode tů neznajůć
Oća molim te vu mėri.
Z-můrja tvoje vekivećnosti
Zhájajo lejta smilenosti.

Što zná, jeli bodem živo
Jas več lejť eti na svėti?!
Pred menom je vse tů skrito,
Ći jas vu njem morem mrėti.
Oh skriven šorš, oh skriven bežáj,
Nestálėn je ćloveka tekáj.

Ali Ći bár zemla preide
Ino se prepádne néba,

svėte dni i on nede tűhinec vu familii, mogůće se pri božića toplůći odtopi nyegove maćie lűbezni lėd. Vudné je porėdi obhodo poznane familie, večėr se je na nekoliko obbatriva povrno domů, vu hižo stůpivši, gde so se nyegvi mėnši bratje zmėnyali. Tűžen i pobit si je v-eden kůt doli seo. Mati je v-rokáj bėlo spećenyé drűćea v-hižo stůpila, vsákomi deteti je poreden falat vrėzala. Gláden sirotić je brezi rėći vů vtėgno svojo roků, na stero se je maćia neprijaznivo zdrla na nyega;

— Ti tá idi jėst, gde si ćeli dėn klantivao.
Sirotić je drgetajůć nazáj potėgno sűho svojo roků i zaskuzio se je.

Gde si klantivao ćeli dėn? Povė ti tepeš.

— Na brűtivi pri maternom grobi sem bio.

— Idi tak za máterjov ti tůdi — i ćemer-no je pred nyega vrgla nůžić i koláćine je naćnola.

Či strahota vse obvzeme,
Dúša moja nepoménka.
Ona bode prék po vsej eti
Vu nebésa šla, Oča, k-tebi!

Z-verov žítka vekvečnoga
Glédam vrémena idênje;
Dúše vihér nezosága,
Tejla je li preminênje.
Ar je dúša z-tvojega dúha
Vzéta, i tebi je nej túha!

MEDGYES LAJOS.

K nôvomi leti.

Odkud ideš? Kama ščéš ti?
Vandrar, tího stani!
Srcé tvoje si povrni
K Bôgi ino molí!

Ideš z-spánja i nemárno
Naklajeni z grêhi?
I pústiš milošče leti
Nemárno minoti?

Ideš li z húdoga svéta
Boléče bívosti?
Gde si nej najšo ni trôšta,
Ni srčne radosti?

Ideš li z milošče leta;
Pun z dúševnim mérom?

Ti Jezuš bío radost tvoja
Med žítka vihérom?

Odkud ideš? Kama ščéš ti?
Tak dale živeti?
V stári grêhi, v stári bini
Bogá nej poznati?

Ščéš k težini odúrnosti
Skládat vékše bremen?
To miloščo nezavrži,
Dokeč ti je vrémen!

Prosi pri Jezuš Kristuši
Grêhov odpúščénje!
On se rad dá nájditi; tomí
Kí ga z-srcá išče.

Té ti, kí si lást Jezúša,
Vedno boš ga díčo.
Kak je dober, kí tó spozna;
De lí nyega slišo.

Odkud ideš? Kama ščéš ti?
Vrémen hitro mine!
Blájzen je, kí pri Gospodni
Domovino nájde!

— SILVÁNUS. —

Nepotrplivost na brútivaj.

(Z „Neues Leben“ časopisa.)

Vsakša raztorjenost (diaspora) má svoje
nevôle, edna najvékša nevola je tím v raztorje-

Z-tém je odhájala z-hiže. Nyéni sinôvje so se nadale zményati prijali, te sirotič je pa k-sebi vzéo nôžic, i pomali je vó odíšao z-hiže i na brútiv je šó, kak je sam bío, doli je poklekno na materin grob i britko se je záčao jókati. Zdá je z-istinom občúto, ka je ostávleni i brezí podpore. Ka má číniti? Kama se náj obrné? Vóter je z-bližánye cerkvi pesmí glás vnesao; vernikov milo popêvanye ga je znôvič pokrêpilo vu srdci, gori je djao pri sebi, ka duže ščé živeti, ali od etec odide med túhinca, daleč, daleč, kama do ga očí pelale.

* * *

Céli dén je potúvao, gde po snégi, gde po zmržnyenoj ruklastoj zemli. Gde je vu vés prišao, k-ednoj—k ednoj prijaznivêšoj hiži se je notri povrno segrêvat. Milostivni lúdje so nyemi naklali žebke, z-pogačami, orêhi. Srdcá so ga stávlali, naj neide vu tak mrzлом vrémeni, ešče

ga zná nesreča doségnoti. Ali sirotič je nê ostano tam, ona želnost, ka náj kak nájdale odide, ga je gnála. Na drúgi dén je v-edno prijaznivo málo vés prišao, gde ga je vsáka hiža kivajôč zvala: hodi notri siromaček! Bôgao je prijaznivo pozávanye. Família ga je srdcá prijéla, k-toplim káhлом soga posádili, vó so^oga opitali ze vse stráni. Te stári dobroga srdcá vért ga je krotko glédao, mila túvárišica ga je tak prijaznivo trôštala, batrívila, ka je sirotiček odkrito vse povedao, jočéč je odkrio svoj túžen šorš. Vóstirani sirotiček sem, za koga ni Bôg, ni lúdje nemárajó. Stári vért ga je krotko pokárao govoreči:

— Moj sin, Bogá ne potvárajaj. Lúdje te znájo ostáviti, ali Bôg te nigdár neostávi, či se vu nyem vúpaš. Ar kí se vúpa vu Bôgi, on se nigdár neznori!

Potom so ga k-prestrétomi stoli posádili. Dvá starca sta ga nestanoma ponújala. Na nôč

nosti bodôčim gmajnam, gde je večina lŭdstva katoličanske vere : nepotrplivost na brŭtivaj. Z tŭv nepotrplivostjov so dostakrát te nájžmetnêša skŭšavanya prlkapčena, štere naši evangeličáni vu takši raztorjenosti zatrpeti morejo. Záto de dobro našim člitolom, ki navêkše vu zaprêti gmajnaj živêjo i svoje lastivne cêrkvi i brŭtive májo, od té nepotrplivosti vu raztorjenostaj edno pár prilik nazvēstiti.

Od vnôgi moji doživlêny, vu krátkom vrêmeni dêlavnosti moje v Bosniji, ščém edno pár z-ti znamenitêši naprejdati :

V Dubrovniku se je edna evangeličanska žena z Drezde vtopila. Pokopati bi se mogla, ali tam nega evangeličanskoga brŭtiva. Katholičani so pa nej dovolili, ka bi se vu nyihov brŭtiv pokopala. Po varaškem rítari, ki je tŭdi katholičan, se je na konci dônok dosêgnolo, ka se je dopŭstilo nyô vu kôt ti samovmorcov pokopati. Edno čtidno občŭtênye je bilô na tom stárom brŭtivi ti dubrovnički plemenitášov, viditi to pokápanye te evangeličanske ženê, gde se je navadno pri drŭgi pokopálišaj dosta popôv v pisanom gvanti viditi dalô. Nej je bila dugo tam, — za krátko vrêmen je z toga kôta ti samovmorcov v Drezdo bila odpelana.

Pri ednoj velkoj žagi v Turbi pri Travniku se je ednomi evangeličanskomi delavci nesreča zgodila i je mrô. Gde ga naj pokopajo ? Ti evangeličani v Travniku, šteri jih je malo, ne-

majo svojega brŭtiva. Cêla krajina je katoličanska, žnyê shájajo skoron vsi katoličanski dŭhovniki Bosnije, ešče te sarajevski glavni pŭšpek tŭdi, — záto, za ednoga jeretnika nega mésta na brŭtivi. Evangeličani v Travniku so se prvle na soldački brŭtiv pokápalí, ali pri toj priliki je soldačka oblást tŭ nej dovolila. Ka je zdaj za činiti ? Familia nyegova si je odlôčila z nyegovim gospodárom, pri šterom je te pokojni delo, ka žnyegovim pomáganyom so eden falat zemlé kŭpili i ga tam pokopali.

V Brezi je eden evangeličanski nameščenec bajce mrô. Ti katoličanski cêrkveni zavŭpniki, — ár je r. kath. farof v drŭgoj vési, — so dopŭstili ga na nyihovom brŭtivi pokopati, ali strplênye na tŭ je žê nej bilo, ka bi ga vu rêd ti drŭgi grobov pokopali, nego toga preštímanoga človeka so mogli vu te nájžvŭnêšnyi kot brŭtiva pokopati. Nevem, či so sledi te plôt nej z ovkraj groba potêgoli i tak toga „jeretnika“ z toga „posvečenoga“ brŭtiva vŭzâprli.

V Sjetlini je eden stári logár mrô, ki je edna verna kotriga naše cêrkvi bio. Edno mesto za nyega na kath. brŭtivi je nej bilô mogôče dobiti. Sin nyegov nyemi je vu lôgi pri ednoj tihoj pôti pripravo grob nyegov. Te tihi sprêvod z zaistínskím žalŭvanyem ti nazôči bodôči mi vsigdár v spŭmenki ostáne.

Ta nájžalostnêša prigoda kath. nepotrplivosti je dônok ta nájslêdnja, štero z več iména

sta nyemi pri péči na klôpi toplo postelo poslala. Sunce je že dávno sijalo, gda se je prebŭdo. Gori je stano, zahválo je sálaš i odhájati je šteo. Ali stavec je prednyega stôpo i nê ga je pŭsto.

— Nê, nebodeš šô. tí moj sin, od etec, ne pŭstímo te. Ti brezi očé i materé bodôči srotiž, si na božične svêtké stirani od dômi, dober Bôg je tak šteo, da te k-meni pripela. Tebi roditelê trbê, nama pa siná. Ostani eti pri nama.

Tam je ostano.

* * *

Lêta so prišla, lêta so odišla. Berdénovoga Mihályja hiža je pá v plač postávljena. Za siná svojega bolezen je v-grob správila očo, Berdén Mihály gazdo.

Nyegove, negda lepô cvetêče tŭvárišice zvišenost je tŭdi spotro šorša tekáj. Z-svoje decé je samo ednoga bila mogôča gorishraniti, toga

nájmlájšega, šteroga je nájrâj mêla, šteroga je nájbole cártala i šteri je tŭdi nájbole nezahválen bio. Dobre bodôčnosti vérvstveni čestnik je postao nindri na trétjem vármegyôvi na ednom vékšom gospodskom imányi, plavao je vu dobroti. Hŭdi sin je bio, nê je šteo viditi svoje materé, štera je po vnôgom Božem pregledávanyi na siromaštvo prišla. Vsákdén se nyê je naklonila sŭkešina. Obetežala je, nikoga je nê mêla, ki bi nyê dvoro. Občŭtila je, ka se nyê konec približáva, ali prvle, kak bi oči zaprla, bi rada ešče ednôk svojega, vu dalečini živôčega nezahválnoga sina vidila. Najšro se je eden dober človek, šteri se je pôdao, ka naprežê i odpela jo k sinê. Pobrála se je tak, z-málov svojov vrêdnostjov, betežna, v-dŭši i v-têli odnemorena, se je na nevolne trlésa spakivala i pelala k sinê. Rávno je božični dên bio. — Dŭšnevêsti tožêča rêč, štera nyê je pokoja nê dála, jo je sploj vtrla.

imenüvanyeni ščém naprejdati. V Komgori pri Tomislavgradi je edno dvej leti staro dēte Nagy Náda v ednom detečem betēgi mrlō. Te kath. dēdek je toga máloga mrtveca vu svoje familije grob dao pokopati, brezi toga, ka bi toga kath. dūhovnika pítāo. Ti kath. pávri so zahtēvali 14. augusta pri Božoj slūžbi od dūhovnika fratra Belimir Simica, ka to dēte, štero je ednoga „prekrunyenoga“ vadlūvānya i je te brūtiv po nyem oskrunyeneni, naj vōdá skopati. Roditelji toga deteta so šli k dūhovniki i so ga prosili, naj neposlūhša na te nahujskane pávre. On je obečo, ka tō delo pred pūšpeka v Mostar pošle. Z tém so se ti roditelje zadovolili, — ali prerano. Na drūgi dēn v-zorji sta prišla dvā mlādiva pávra, sta grob vōodkopala, sta vzēla to škrinyo i sta jo zakopala zvōn brūtiva na trati. Na tō je te oča toga deteta, naj to tēlo od živine rēši, eden grob skopo tam na trati i je tá pokopo svoje dēte na večni počinek. Obā pávra sta pri policiji tak vadlūvala, ka sta tō na zapoved kath. popa včínila.

Ali mī smo ešče nej na konci. 4 toga septembra je frater Belimir vōoznāno vu cērkvi, ka je pūšpek v Mostāri frāter Misič vu tom deli tak odlōčo, ka se tō dēte vō more skopati i te brūtiv se more na nōvo gorposvetiti. — Kak je dobro pozno te Frater svojega pūšpeka. To nanōvoposvečenýe toga „oskrunyenoga“ brūtiva se je med vnōgim zvonēnyem godilo, gde je dosta

pávrov bilō nazōči i to mesto, gde je to dēte pokopano bilō, je z velkov skrbnostjov i z dosta žegnuyenov vodōv bilō poškropleno.

Tak se godi vu Gospodna 1932-tom leti.

K. Hamm, Sarajevo.

Naša prišestnost.

„Od Gospodna je včínjeno tō i čūdno je vu očāj naši.“ Tak smo lahko pravli pri dokončānyi X. lētnika našega lista.

Z etov numerov začnemo XI. lētnik; začnemo se nadale trūditi pod razvitov zástavov Dūševnoga Lista za skūpne, velike cile.

Vu splošnoj vérvstvinskoj krizi moremo nadaljāvati vōdāvānye našega lista. Ali vūpamo se, ka nas neostāvijo naši naprēplačnici, šterim smo doetiga mao slūžili z našov slabov močjov i nadale tūdi žēlemo slūžiti.

Návučnosti pretečenoga časa té trōšt būdijo vu našoj dūši, ka On, koga díko smo iskali i ki nas je do etigāmao tak čūdno, više našega vūpanya ino vrēdnosti naše pomogao, neostāvi nás On niti vu prišestnosti.

Prosimo pa naše čtenyāre, naj nešajnálvajo tisti materiālni áldov, šteroga potrebūjemo za volo goridržānya lista; naj podpérajō, krepijo naše delo z svojim materiālним ino morālnim vkūpdelānyem; naj razširjāvajo naš list med svojimi poznanci, priātelmi; naj pišejo vu

Teško betežna je prišla navēčar v-edno málo, mirovno vēs, gde sta se notri povrnola k-ednoj hiži, štere vrāta so odprēte bilē, tak da bi koga čakali. Te notri pripelājōče so prijaznivo prijali. Hiže vért eden okōli 40 lēt star, vedrnoga obrāza mōž je betežno žensko z kōl doli pomogao, notri v-hižo pelao i poslati nyē je dao. V-kūnyi je veseloga obrāza, blāžena tūvārišica stāla pri ognysiči, v-hiži je včāsi hēnyao žrabulēče decé šereg i glédali so nečākāno pridōčega gostā. Bolēča ženska je glédala gde decé, gde oče obrāz; tak da bi se nyē poznani vidili obrāza tēgi!

Medtēm prestrējo sto, okōli nyega si spōsēdejo veseloga srdcā familie kotrige. Pōtniki (foringāši) slugi i slūžbenici tūdi zide mesto, nefali nišče. Te nājstarēši sin moliti začne, vsi ga z-pobožnim držānyem poslūhšajo. Po molitvi gori stāne vért, z-ednim velkim nōžicom vrēže

krūh, z šteroga obilno zide vsākomi.

— Jēte, vzemte si vsi drāgi moji. Dober Bōg neostāvi one, ki se vu nyem vūpajo. Jas sem sirotič bio, rávno etākši dēn sem pognāni po svēti vu vrēmeni mojega detistva, al Bōg me je pomogao. Díčim záto nyegovo sv. imé, dokeč mo na etom svēti.

Ta betežna ženska se je strsnola na té reči, na sto je glédala i spoznala je on nōžic, šteroga je na božični večēr od odūrnosti gnāna, pred pasterka vrgla. Gospodin Bōg je tak šteo, naj od hiže pognāni nyēni pasterek z-onim nōžicom vrēže ednōk krūh svojoj nesmilenoj mačiji. K-stēni se je obrnōla i jōkala se je. Gda je familia od stola gori stānola, z-slabim glāsom je prosila hižnoga vértā, naj nyē dūhovnika prizové, mōč nyē pomenkāva i prvle, kak merjē bi rada svoje težke grēhe vadlūvala. Prošnyo so nyē spunili, trōštali so jo, naj se nika ne stara, ár ešče gori znā ozdraviti. Za máli čas je dūhovnik prišao, betežna ženska si je v-posteli

nyega artikuluše ino gláse; z rečjov: naj vse včinijo, ka slúži naše skúpnno dugoványe.

Bôg dáj, da z skúpnim delanyem, molítvov, bratínskím vkúprazměnyem blagoslovno, náshajno more slúžiti našo evang. církev túdi vu nômom létnici Dúševni List.

Puconci, 1932. decembra 15 ga.

Vu iméni reditelstva:
LUTHÁR ÁDÁM, dúh,
glávni reditel.

„Krivoverstvo.“

Kleklínove „Novine“ (Leto XIX. 44) 4. decembra 1932. na 3 tjem stráni vu „Slovenski misionar“ glási nasledůvajôč pišejo: „Misijoni opravljajo tú žmetno delo, da zdignejo sirmaško lůdstvo v krščansko živlenye. Lůteranski misijonárje so svoje delo tak opravljali, da so zamorcom nastavili 130 novih verskih „cerkvi“, to je novih krivoverstev. Túdi kommunistične zablode se širijo. Edino katoličanski misijoni lejko pričakůjejo, da pomorejo Afriko k-višemi življenji.“

Či smo bár že navajeni, ka Kleklinovi časopisi od proteštánskoga vadiľványá poměná vajúč i špotárno rade pišejo, ali eto pôt vu XX. stotini, gda že 225 milio proteštantov živé na zemli, gda so svéta voděči držáv stančarje proteštánušje, gda eti vu Jugosláviji zákonje si-

gori sěla. K-sebi je zezvála familie kotrge i záčala nyim je praviti:

— Pred tresetimi léti na etakš: večér sem pognála od hiže mojega pasterka. Tam na stóli je on nôžic, šteroga sem pred nyega vrgla, naj si žnyim žitek skonča. Z-potrřoga srdca žaiľjem té i vse grěhe moje. Vadiľj mi, dúhovni oča, jeli mi Bôg odpústi vgrěšěnye moje?

— Gospodín Bôg toga povrnyenoga v-miloščo vzeme i odpústi nyemi, — jo trěšta dúhovnik.

— Ka pa ti odegnáni pasterek, jeli odpútiš svojoj nesmilenoj mačii? — je erkla k-hižnomi vérti se obrnovša.

— Odpústim. Zbantůvanye sem že pozábao.

Blážená mačia je z-blážením občůtěnyem ponůdila hižnomi vérti děsno. kí jo je med pobožnim občůtěnyem priľao. Štela je ešče nika praviti, mogôče bi rada ká sposlála svojemí nezahválnomá „právomí“ sini, ali reč nyě je zabegnola, gláva nyě doj povisnola — dúšo je pústila. — F. J.

gorno prepovějo edne vere vernikom te drůge ošpotávati, poměnášávati; lůteransko církev za „krivoverstvo“ imenůvati — tó je že preveč sramotno. Nerazměš moremo postánoti pri etakšem znaměnyi verske odůrnosti. Věm Kristuš je ně prišao odůrjávat, nego včít lůbézen do bližnyega. On sam veli: „V tom spoznajo vsi, ká ste moji vučenicke, či lůbézen máte eden k-důgomi.“ (Jan. 13, 35)

Evangeličanska naša církev je ogvůšana od istine svojega včenyá; nevtaji pa itak přěšimanya drůgi cerkveo. Připozna hištorično delo r. kat. cěrkvi, občůdůje nyěno zmožno organízácijo, socialno, kulturálišno delanye. Ali itak nepústimo poměnášávati pozványe svoje cěrkvi, njěno 400 létno blagoslovno delanye, na Bibliji fundálivano včenyé nyěno.

Istina, ka je naša církev sramaška, přosta, kak Světogapisma apoštóiska církev. Netere na svetno ládanye, nego na pokóro būdi dúše i k-Bôgi pela lůdi. Trůdi se pa kak nájbóle spunyávati Kristušovo misionisko zapoved (Mat. 28, 19), naj kěm prvle bude Kristuš vsákoga lůdstva i vsákoga človeka král, naj povsědik Boža lůbézen, istina i měr láda. I či eto težko, dónok pa blagosloviěno delo, štero krštšanstva hérosi, naši misionárje i naša misioniska drůštva odprávlajo, Kleklove Novine z takšov nestrpnov nelůbéznostjv spomenějo, tó nam žmetno spádne i za tó si zadovolšćino bomo iskali.

Ár či so lůteránje zisťinom tak zavrženi krivoverci, pítamo od „Novin“, naj nam povějo: kakda je teda mogôče, ka je rimski pápa vu preminôčem mēseci z-tak prijaznívim srdcom priľao Raffay Alexandra Budapeštinskoga lůteranskoga pűšpeka? Kak da je bilô mogôče, ka je preminôči mēsec katoličanske cěrkvi gláva, rimski pápa vogrskoga ministerpredsednika Gőmbőš Gyulo z velkov častjov sprějao, geto je on kak lůtheran pōleg „Novin“ včenyá krivoverec (?). Ali kakda je tó, ka so vu Vogrskomorsági, gde so prebiválci vu velikoj večini rimskokatoličanskoga vadiľványá, decembra 6-toga na Horthy Mikloša, orsačkoga prezidenta čast, vu vsě katoličanski cěkváj ősvetno božo slůžbo držali i nyega tak visiko počastili, geto je on túdi ně katoličanske, nego kalavinske vere i tak pōleg „Novin“ krivoverec? Ali zaká pošťůjejo v-Českom katoličánje nateliko Masaryk Tomáša, republike prezidenta, či je on, kak lůtheran, odůren krivoverec? Ali kakda lůbijo v-

Polskom Pilsudskia, republike voditelja tak visiko, da je on tudi, kak proteštánt, krivoverec? I ešče bi lahko nadaljavali pitanya brez konca, Bóg zná kak daleč, ali tak mislimo, ka de eto pôt zadosta. Presvetšeni ljudjé previdijo, ka so evangeličanje nê krivoverci. I sramotno si zmislijo na ona žalostna vrémena, gda so njihovi prehodniki za vere volo evangeličance preganjalí. Vrémjena hitro tečëjo i presvetšenost zmága, što se nepašči žnyim idti, zaostáne. Tak je viditi, ka se „Novine“ ešče müdíjo pri srédnyem véki vrémjena!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Ár znáte miloščo Gospod na našega Jezusa Kristuša, ka je za vás siromák včijnjen bogat bodóči, naj vi z njegovim siromaštvom obogátíte.“ (II. Kor. 8, 9.)

Düševnoga Lista vsem čítelom, vküpdelajóčim ino širitelom blážene božične svêke i od Bogá blagosloveno srečno novo leto želê

Reditelstvo.

Dokáze prosimo! Klekinove „Novine“ t. l. dec. 11-ga vu artikuluši „Ka nas vči zgodovina?“ pišejo od bivšega nemškoga cásara Viljema II.: „Tüdi se je z vsov silov zaletavao proti Cerkvi.“ — Lehko bi šli prék té sodbe, ár svetloj osobi II. Viljema ni potrebna nikakša naša odbrana, ali vu interesi istine itak düžnost mámo povedati, ka je II. Vilmoš casar pobožen, vervajóči krstšenik i z srdcá düše svoje dober protestantski človek bio. Vu vsákem svojem govori, šteroga je meo pred očivestnostjov, je na bogábojázen i na krstšanski žitek opominao posluhšávce svoje. Vu Bibliji je jáko obhoden. Na vojski ladjaj je redovno sam držao bože slúžbe. Gda je ednók v Baranyi hodo po lovini, nedelni dén je z cêlim svojim sprémstvom vu cêrkev šó i pobožno posluhno predgo Tomka Gustáva, ev. dühovnika i po božoj slúžbi osebno odlikovao toga dühovnika. Nê je milüvao trüde i áldove, gda je osebno tao vzeo pri posvetšënyi nôve ev. cêrkvi vu Jeruzálemí. Kak prav pobožen človek, je II. Vimoš *potrpívi* bio. Sam právi: „Ves moje kralüvanje svedoči, nakeliko poštüjem i visiko preštímam vadlüványe, t. je vsákoga človeka razmero k svojemi Bógi... Što tó právi, ka vu mojem ládanyi mojim katholicím podložancem kakše težine delajo pri njihovi verski ópravica, *tísti laže!*“

Nôvi püšpek erdélyski sásov. D. Dr. Teutsch püšpek erdélyski sásov je vu 80 lét starosti svoje dolizahválo z svoje čësti. Na njegovo mesto je D. Glondys Viktor prišao za püšpeka, ki je zdá 50 lét star.

Mró je prvi sobotski ev. dühovnik. Balogh Štefan, ki je krátki čas sobotške nôvo nastávlene ev. gmáne prvi dühovnik bio i odtéc je v Porrogszentkirály (Šomegyska županija) odišao za dühovnika je nov. 22 ga mró.

Širitele Evangeličanskoga Kalendarija prosimo i opominamo, da neodáne eksempláre do 15-ga januára nazájspravíjo v Tiskárno, ár náči oni bodo nosili škodo.

Dentist Oskar Heimer se je preselil z svojim zobnim ateljejem na Aleksandrovo cesto šte. 4 v poslopje Skupne obrtne zadrüge. Izdeluje umetno zobovje i plombira z zlatom, platino i porcelanom. Trganje i zdravljenje zobov boiečín. 2

Na Lendavsko cêrkev je Gustav Adolf družtvo z Leipziga 30.000.— Dinárov podpore poslalo, toga družtva filiala pa z Stuttgarta (štere vrli predsednik, Dr. Hoffman, so 1930 leta pri nás hooili) 3.000 Din. Té lépí dár verebratske lübéznosti je tá mála cêrkev zidajóča gmajna z velkov navdüšenostjov i zahválnostoj vzéla. Či z zidanjem dale niti s tem lépim dárom nemre, od dugá se je zvêkše rêšila. Naša práva hvaležnost pa naj bode nevkleknjena vörnost Kristušovomi čistomi evangeliumi i k našoj lüblënoj materi cêrkvi!

Tüdi v té težki vrémenaj dobimo na našo málo cêrkev v Lendavi nôve dáre: Z Sobote Benko Jožef nar. poslanec i senioratski inspektor so pri prilíki zdávánja Zelko Kálmána 300 Din áldüvái na cêrkev. Z Sobote Novák Štefan (modni salon) 100 Din. Z Rakičana Vučkíč Jánoš trgovec 50 Din. Z Čakovca Kacun Mihál krčmár (r. k.) 50; z Radgonje Luthár Karolina 100 Din; Škrabán Žiga z Preloga 100; Šiftar Károl kroj. majster Zagreb 150; Nagy Miklós ev. düh. Zalaegerszeg 30; vd. Vehovšič Jožefa (r. k.) 30; Folk Marija (r. k.) 10 Din z D. Lendave; z Küpšinec Kočár Jožef i žena na spom. † siná Jánoša 50 Din. — Gospodín Bóg naj oblóna vse té dobročinitele naše! — *Šk. düh.*

V Lendavskoj ev. cêrkvi se je poročo okt. 24.-ga Zelko Kálmán, roják z Nemšavec, trg. poslov., légrádske gmajne inspektor, z hčerjov Kacun Mihál krčmára, z Anuškov z Čakov-

ca. Blagoslov i bláženstvo bojdi njidva zákonsko živeljenje!

Na Francuškem je vedno menje kat. duhovnikov i theologušov. Od leta 1900 jih je vsako leto 400 ménje, kak tó Pater Doncoez (katoličan) piše v novinaj.

V Pešti je eden Ferencov ga réda barát prékstópo na evangeličansko vóro.

Molitev v šoláj. Z-radostijov naglásimo poštvanim čitelom, ka je *ministrstvo prosvete* zrendelúvalo, ka vu držáve vsej šoláj, nê z konfessionálskimi molitvami, nego z tákšov občinskov, poprêšnov molitvov rájo začnóti i dokončati včenjá, šterov se ni edne vere vučenici vu svojem verskom občútenji nezavržejo, štero vedno dôb lahko molijo pravoslávi, rim. katoličanski, mohamedánski, proteštántski i židovski vučenici. Pred včenjom se má tak po ministerskom zrendelúvanji nasledúvajóča molitev moliti: „*Prosimo Te, vsamogódi Bóg: začni naša dela s svojo mlóstjo, in jih spremljaj s svojo pomočjo, da se vsáko naše delo vselej po Tebi začne in po Tebi začéto konča Amen.*“ — Molitev po včenjej: „*Zahvállmo Te za vse Tvoje dobróte, vsamogódi Bóg, ki živilš in kraljuješ na vekov veke Amen.*“ — Zrendelúvano je nadale, da je vsáki vučenik dužen svétešnje i nedelne dni vu svojo versko cêrkev idti k božoj slúžbi i nê zamúdití, v-tom ga ni z-izlétí, ni zadrúgoga posla volo nê slobodno zadržávati i zamúdjávati. Mi evangeličanje smo zahválni dotičnomi ministrstvi za tó pravično odrédbo, ár so do eti mao v več šoláj evangeličansko deco z katoličanskimi molitvami molénjem prisiljavali i ešče so se túdi križiti mogli, štero se pa z našov verov protiví. Opominamo roditele, da na tó pázijo i svojo deco varjejo, da na svoje vere škodo nemolijo z-svojov verov nasprotne molitvi.

Jubilejna ósvetnost. Evangeličanska cêrkvena občina v Maribori je dec. 10. i 11-ga svetila 70 létnico obstoja svojega. Pozdrávlamo pastéra i gmáno z rečmi Ž. Mt. 135, 2—3!

Čúdna konzekvenca! „Kleklove „Novine“ dec. 11-ga med glásami pišejo: „Tam na severi Europe je država Norveška, od štere pravijo, da so od 1928 ga leta do letos nikoga nej bujlil! Prinas je pa to že nekaj vsakdenéšnjega! Samo v mariborskoj púšpekiji je bilo vmorjeni letos 96 lúdi! V ednoj samoj fari pri Ptují so bujlil 8 dečkov. . . Zakaj nega toga na Norveškom? Zató, ár so omejili čezródno pijančúvanje, glo-

boko pa je versko živlénje, lúbézen do plemenitoga čtenja i znanja. Kak pa pri nas? . . . kelko katoličanski društév je med nami?! Ár samo takša društva nam prinášajo duhovni hassek pa pobijajo divjost.“ — Resan čúdno, *či samo katholičanska društva pobijajo divjost (!)* kak je té mogóče tak lépo življenje na Norveškom? Ár vu etoj držávi, (ka so „Novine“ pozábile povedati i ka znábídti ti neobhodni nevejol) so prebiválci skoron ščista evangeličáni. Tó je tó — pôleg „Novin“ — *krivoverci!*

Najjakši vencí: Vu Bógi vópreminóčega Vêrteš Šándora vpok. vučítela óročnici so na svojega drágoga očé spómenek lépi, hválevrêden áldov prinесли. Na evang. Dijaški dom so 5000 (pét jezero) dinárov vekivečno fundácijo djáli. Štere šume intereš se od leta do leta ednomi, ali dvema vu vučítelišči se vučéčima, siromaškima, dobroga znásanja i včenjá, prékmuřskima evang. osnovleníkoma na podporo má dati. Či bi tákši nê biló, teda drúgim prékmuřskim vu višíši šoláj se vučéčim evang. dijákóm.

Tá podpora se po evang. Dijaškega dôma upravništvi bode na dotični osnovlenikov prošnjo sódila. — Či bi mogóče evang. Dijaški dom hênjao bídti, teda tá fundácija v-prekmuřske evang. šinjorije lastnost i skrb pride i njé intereš se po šinjoriji vsigdár na zevčenosti cíle má obrnóti.

Té pobožen pokonják se je vu cêlom žitki za vučítelskoga stána i zevčenosti naprêdenja bogše bodóčnost srdčno bojúvao. Vsigdár je gotov bio pôleg mogočnosti áldove prinášati, šteri nágib ga je i vu grob sprevájao. Za toga volo je od túvárišov vsigdár i ešče po smrti poštvani. Tó poštvanje si je na prišestno vrêmen i pri késnom pokolénji zahválnosti spómenek ogvúšao. Bojdi zahválen njegov spómenek noiri do késni vrêmenov pokolénja!

Ob toj priliki so z-ednim pobožni Vêrtešovi óročnici na rešenje mrtvečega venca svoje nepozáblene tetice Szinic Terezije bodonske stáre fararce spómenek na podporo strádajóčim evang. *vučíteliščnikom* tri stó (300), na *Dúševnaga Lista* goridržánje dvé stó (200) dinárov darúvali. Z-toploga srdcá hválimo pobožnoj famíliji dobrotiven dár, šteroga so na tak lépi cíl prinесли. Zagvúšno so i Bógi túdi prijétnéši áldov prikázali, kak pa či bi té dráge pêneze v sprhlive vence, kakti v-mární svetski luksuš položiti, šteri se samo ništerno vóro dá viditi, potom se pa v-

blato vrže i nega znjega nikšega haska. Želno bi bilô, či bi i drugi nasledüvali tó lépo példo i nebi za drágo cêno küplene vence na porob ničestnosti vrgli, nego kak tó v dosta orságaj: v Daniji, v Šved i Návégorságaj činijo, da mesto vencov k lüblénim kartelnim svojim lübézen tak skážejo vö, ka one pêneze, štere bi za vence meli dati, na dobre cile darüjejo i tak Bôgi na díko prinášajo áldove, z šterimi vnôge britke skuze zbríšejo doli i práve kršćanske cí'e slüžijo. Zagvüšno Oča nebeski tüdi pôleg vrédnosti cení i blagoslávla nji dobra deła!

Turobni glási. Ostavili so nas v zádñji ma mësecoma z Puconske fare: Horvath Julia v Sebeborci, st. 62 l., Hajdinjak Žuža, roj. Mörcc na Gorici, st. 63 l., Grabar Ana, roj. Vratarič v Polani, st. 58 l., Sever Ilona, roj. Lukač v Puconci, st. 88 l., Domjan Šandor v Brezovci, st. 67., Škrilec Eva, roj. Šiftar v Krnci, st. 66., Benko Matjaš na Gorici, st. 82 l., Gomboc Eva, roj. Kološa v Andrejci, st. 65 l., Kuzma Števan v Pužavci, st. 67 l., Kološa Janoš v Brezovci, st. 56 l., Fajs Marija v Brezovci, st. 23 l., Škerlak Frančiška, roj. Novak v Moščanci, st. 59 l., Sedonja Ivan na Vaneči, st. 66 l., Lovenjak Vilma, roj. Külič na Vaneči, st. 30 l., Miholič Kata, roj. Škrilec v Sebeborci, st. 74 l., Cipott Judit, roj. Zelko v Polani, st. 90 l., Karoš Ana, roj. Obal v Markišavci, st. 72 l., Hari Ana v Bokrači, st. 81 l., Pěček Terezija, roj. Horvath v Sebeborci, st. 55 l., Lopič Franc na Vaneči, st. 72 l., Šinko Števan v Andrejci, st. 85 l., Sukič Bela v Predanovci, st. 18 l., Lukáč Janoš v Puconci, st. 85 l. — Odselili so se z drügi far: Šinkéc Franc v Stánjovci, st. 81 l., Lipič Štefan v Vučoj gomili, st. 35 l., Lutharič Elizabet, roj. Gergorec v Nemšavci, st. 75 lét. — Naj májo eti vöpreminôči sladtek grobski sên i bláženo gorstanénje!

Dári na Dijaški dom. Z-Püconec g. Kühar Štefan gmajnski inspektor so po püconski fárnikaj Dijaškemi dômi darüvano silje brezi váme dáli semleti, štera váma v-pênezi 145 din 60 par znesé vö. Za té dár naj vzemejo od Dijaškoga dôma srdčno zahválnost.

Z-Skakovec: Šbüll Janoš so darövali 5 dinárov. Srdčna hvála.

Z Murske Sobote g. Nemeč Janoš pri toj priliki, ka je okt. 15. (na Trézovo) 25 ta létnica, ka je v evang. gmajne lokáli ödpro svojo trgo

vino, je na dijaški dom darüvao 100 dinárov. Tó je nájjakši spömenek i posvetšenje štrtne stotine pretečenoga vrémèna. G. Nemečova familia je vsáko leto povázala áldovnost k-dijaškemi dômi. Tak i ete fart prinešeni áldov z-toploga srdcá hválimo i želèmo, naj jo Bôg blagoslovi i dopüsti přek 50 létnice živeti! — Dr. Kühar Aleksander primarij z Ptüja, ob priliki zdávánja svoje sestranice Jonáš Šarike z Šiftar Janoš vyučitelom, so darüvali 300 Din. — Topla hvála za té plemeniti dár! Z-Bodonec 91 l. žita, z Strükovec 34 l. pšenice, z Skakovec 33 l. pšenice, z-Zenkovec 32 l. žita, z-Krupljenjeka 10 l. žita, z-Poznanovec 17 l. žita, vsevküp 67 l. pš-150 litrov žita.

Turobni glási. Odselili so se od ete márne tühine na ov jakši svët: sept. 30. Krenos Franc z Nuskove vu 55 létli svoje poštene starost. Lüblena tívárišica i deklíčka ga žalüjeta! — Okt. 23. Gomboc Janoš z Dol. Slaveče vu 88 létli. Žalüjejo ga lübléna deca i vnüki! — Okt. 30. Magyar Francova roj. Pozman Marija, vdovica, rojena v Gor. Slaveči, stanüvajöča v Doliči vu njénom 66 létli. Žalüjejo jo lübléne čeri i vnüki! — Okt. 31. na dén Reformácie, Žohár Francova, roj. Fartek Juliana, vdovica, z Kuzme vu njénom 82 létli. Žalüjejo jo lübléna deca i vnüki. — Nov. 10. Pörs Francova roj. Fartek Jozefa, rojena v Dol. Slaveči, stanüvajöča v Gor. Lendavi vu njénom 72 létli. Žalüjejo jo lübléni tíváriš, lübléna deca i vnüki. — Vsi eti vöpreminôči naj májo sladtek grobni sên i naj počivajo vu miri! Ti žalüvajöči si pa najpočinéjo v Božem ravnani, ár ka On čini, vse je dobro, svéta je njegova vola! Do pávidénja!

Gornja Slaveča Po zlátöj knigi so darüvali na našo církev sledéci: Mayer Lajoš z Nagykanizse 10 Pengö, Fartek Marija z Gor. Slaveče na spöm. † oče 20 D., Hodošček Jožef z tív. z Eastona (U. S. A.) 100 Din., Küzmič Ema z tívárišom, roj. z Nuskove, z Argentine 50 Din., Škodnik Gizela z Gor. Slaveče na spöm. † materé 20 Din., Skledár Mikloš z Serdice na namenjeni velki zvon 25 D., Edna pobožna kršćenica na spöm. † tíváriša 20 Din. Hvála za té lépe dáre tim darovnikom! Prosimo nadale dáre na církev! — Na Gustav Adolf društvo je áldüvala naša gmajna vsevküp 1704 10 Din. — Nov. 6. offertorium na G. A. društvo 60 Din.